

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K - Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Villamvilágítás.

Mult évben megbeszélés tárgyává tettük azt az eszmét, hogy Kézdi-Vásárhelyt létesítsünk villamos-világítást. Akkor ezen eszme illetékes körökben visszhangra talált s e tárgyban csak egy vélemény uralkodott: az, hogy az helyes és üdvös; de ennél többre nem mehetünk, mert nem akadt vállalkozó ki az eszmének testet is tudott és akart volna adni s így ezen kérdés lassankint lekerült a napi rendről.

Egy év telt el s ezen idő alatt láttuk, hogy majd ez, majd az a vidéki város villam-világítást rendezett be és az pompásan be is vált. Egy év alatt nálunk is történt valami — a mi habár más irányban nagy haladást jelent, az t. i. hogy a kézdívásárhelyi takarékpénztár feleslegéből egy szép gőzfürdőt építtetett. Kezdetben az volt a terv, hogy ennek a fürdőnek a gőzgépe fogja egykoron a villamos világításhoz szükséges erőt is szolgáltatni, azonban ezen terv lassankint a lehetetlenségre kezdett átváltozni egyfelől azért, mert a gép nem elég nagy s másfelől azért, mert a pénztintézet a fürdő mellé vendéglőt építtet és helyiséget parkiroztatás igen természetesen mindaddig, míg nagy mérvű beruházásai után a várható jövedelem nincs megállapítva vagyis az idő meg nem mutatja, hogy a fürdő és vendéglő ki fogja-e fizetni magát — a részvényesek pénzével újabb vállalatba nem foghat. Épen

így van a város is. Az iskola és vigadó építésével anyagi ereje annyira ki van merítve, hogy egy újabb költséges építkezésbe egyáltalában nem foghat. Magánvállalkozásra pedig ez idő szerint számítani nem lehet, mert ilyen sem közel, sem távolban nincs. Ha tehát a takarékpénztártól, a várostól vagy magánvállalkozótól várjuk a villamos világítást, abból a közelebbi időkben semmi sem lesz, hanem nézetünk szerint van egy 4-ik tényező, mely e kérdés megoldására hivatva van és ez a kisegítő-takarékpénztár. Ez a fiatal pénztintézet, mely rövid pályafutása alatt oly szépen felvirágzott, bizonyára elég erős arra, hogy ezt a vállalatot megbirja. Csak legyen kellő vállalkozási szellem hozzá. Hisz, ha a másik pénztintézet bele mert menni egy olyan vállalatba, mely előre oly keveset ígért, miért ne merhetne bele-menni a kisegítő egy olyanba, mely ugy szólván semmi rizikóval nem jár, sőt hasznot ígér. Meg vagyunk győződve, hogy a városi utcák, üzlethelyiségek s nagyobb magánházak világítása igen jól kamatoztatná a vállalatba fektetett pénzt s veszteségről egyáltalában szó sem lehetne. De ha ezen pénztintézetnek mégis agályai lennének -- nézetünk szerint -- azsem szükséges, hogy a vállalatot egyedül magában vigye keresztül. Alakítson részvénytársaságot, vonja be ebbe a város polgárságát és a dolog menni fog. Azt hisszük,

kevés olyan ember akadna a városban, ki sajnálná pénzét ezen szép, üdvös eszme keresztül vitelétől. Egy virágzó pénztintézet oly tekintélyt kölcsönözne ezen részvénytársaságnak s oly bizalmat keltene a közönségben, hogy a vállalat finánczirozása éppen semmi akadályba nem ütköznék.

A háromszékvármegyei gazdasági bizottság üléséből.

S.-Szentgyörgy, okt. 6.

Potsa József, főispán bizottsági elnök a gyűlést megnyitván tudatja, hogy az október hóban rendezendő gazdasági kiállításon a bejelentések szórványosan érkeztek be. Ennélfogva felkérte a bizottság tagjait, hogy oda hassanak, miszerint a részvétel iránt buzditólag hassanak. Nevezetesen a termények kiállításával és személyes részvétellel is segítsék elő a kiállítás sikerét.

A kendertermelés beváltására nézve megnyugtatólag adta elő elnök, hogy a beváltás késedelmét a vasuti szállítási kedvezményeknek elhuzódása okozta. Indítványa folytán a vasuti igazgatóság sürgöny útján megkeresendő a kedvezmény gyors megadására.

Dr. Sinkovits Ottó, közgazdasági előadó október havi jelentését a bizottság tudomásul vette.

E szerint a löhere arankamentes természetű érdekében kiadott miniszteri rendelet széles körben közhírré tettett s ugy ennek, valamint a mezőrendőri törvénynek miként való végrehajtásáról a főszolgabíráktól és a városi tanácsoktól jelentést kért be. A beérkezett jelentések általában hangsúlyozták, hogy a törvény pontos végrehajtására szükséges intézkedések megtételének.

A kézdíjárasi főszolgabíró jelentésében foglalt javaslatához képest a végrehajtási eljárást szabályozó

TÁRGYA.

Gizike monológja.

Irtá: Rein Lajos.

Fel vagyok avatva, — kisasszony lettem. Igaz, hogy udvarlóim már rég kisasszonynak neveznek, de hivatalosan ez a szép, hosszú bátruha tett azzá engem. Oh, Istenem, egészen megváltoztam ebben a hosszú ruhában. Igenis, megváltoztam, — sokkal komolyabb lettem. Azelőtt „nasoltam“, szappanbuborékokat eregettem, baba-ruhákat varrogattam; de most már nem tehetek ilyeneket, mert kinőttem a rövid ruhából. Büszke is vagyok erre, mert az aszleburdi Birike még mindig papír-szíveket vagdos és malaczkákat rajzolgat. Nem is barátkozom többé vele, mert még megszólnának érte.

Hej, ha visszagondolok, mikor a kivilágított tánczerembe léptem, hogy fogtak körül a fiatalemberek! Rövid idő alatt kis plüs-tánczrendem tele volt firkálva nevekkel s mikor hozzám lépett a tejfőlösszájú Barna Pepi, aki most tette le a szigorlatot és felkért az első négyesre: nem mondhattam neki mást, mint „le vagyok foglalva“. Kaptam is ezért anyámtól. Meglőkött s halkan odasugta nekem: „Te bugris, hogy lehetsz olyan műveletlen, hisz nem ugy mondják „le vagyok foglalva“, hanem „már angazsálva vagyok“.

No, de azért pompásan mulattam. Mikor a cigány rákezdte a csárdást: majd kiugrottam a bőrből. Az első Golyó Laczival, a „Bogyai Hiradó“ szerkesztőjével jártam. Jól megforgattam és ügyesen ugrált, de mégis roppant szégyeltem magam mellett, mert a fehér batiszt kraváttija feleszott egész a füleig. Ugy nézett mindenki ránk, majd a föld alá sülyedtem szégyenemben. Nem akartam félbehagyni vele a táncot, mert nevemet talán bele sem tette volna lapjába, míg így én lettem a legelső a hölgyek névsorában.

A walezert Rupp Tónival jártam. Olyan ügyetlenül ugrált, hogy szerettem volna azonnal félbehagyni a táncot. Már félig be is volt csipve s tánc közben olyanokat sugott a fülemből, hogy ugy elpirultam, mint egy lángra gyúlt város. „Jaj, Gizike, eszem a zuzáját!“ mondogatta egyre. No, néztem meg az ember, hát nem a zuzámra fájt a foga. Adtam neki egy jó nagy függőt s otthagytam.

Mikor az első négyesre felálltak a párok: elbujtam a ruhatárba, hogy ne kellesson atyám barátjával, azzal a kopasz mérnökkel táncolni, ki velünk jött a bálba s ki az „a“ betűt sem tudta magyarázni. Hiába volt, mert a mérnök látva ezt, hogy én megszöktem előle: távozni készült s a ruhatárba jött atyámmal. Jaj, mért nem bujtam inkább a vendéglő nagy szekrénybe: ott soha sem akadt volna reám senki. A négyest tehát akarva, nem akarva, vele kellett végigszenvednem. Mikor táncközben néha felém fordult, én félve fordultam el tőle, amire ő aztán olyan éhst sváb dialektussal mondá: „Kummane näher sie dummes Grödl!“ No,

köszönöm szépen, ilyen még rövidruhás koromban sem mondtak nekem!

A négyes után ismét csárdásra gyujtott rá a cigány. Én faképnél hagytam a sváb mérnököt s oda rohantam a cigányhoz. A zsebkendőmből bele volt kötve 37 krajczár, melyet uszonna-pénzből spóroltam össze, s ezt mind odaadtam a cigánynak, hadd huzza el nekem azt a híres „Ieza rieza“ nótát.

Alig, hogy a cigány ráhuzta nótáját: máris ott termott mellettem az én kedves hadnagyocskám. Mikor megpillantottam Kárász Berezt: szívem elkezdett hevesen dobogni. Szerettem ezt az embert, minek tagadnám. Igaz, hogy csak fél füle van az egyik oldalon, de ez csak széppé teszi őt, mert párbajban vágta le a másik fülét. Hej, de kitűnően mulattam vele! Táncközben olyan jól állt neki, mikor a cigánynyal fenhangon énekelte:

„Ieza-rieza, kukoricza

De szép leány ez a Giza!“

Mondhatom, pompás gyerek s a mi fő: nagyon lovagias. Valami jogászoeska véletlenül a lábamra lépett s elfelejtett bocsánatot kérni. Kárász Berezi odalépett s fölön legyintve őt, kérdé: „Hát a pardon hol maradt!“ Tudom biztosan, ebből is párbaj lesz, mert ott a helyszínen nyomban névjegyet csoréltak. Jaj, csak az orrát is vágná ketté az a jogászoeska, ugy még sokkal szebb, érdekesebb lenne Kárász Berezi.

A szünóra alatt a „büffében“ ültünk, köztünk az a sváb mérnök is. No, ez egyszer nem haragudtam reá, mert pezsgőt hozott. Pezsgő!... hej, már 8 éves koromban is volt gusztyusom pezsgőre s

rendelet módosítására külön előterjesztést ígért a közgazdasági előadó.

Németh Róza okleveles tanítónő benyújtotta a „Slöjd” tanfolyamon nyert bizonyítványát és számláját.

A földmívelésügyi kormány által adományozott tiszta véru cigája kosokból 46 darab osztatott ki. Köszönő felirat intéztetett.

Katonai pótlóvoknak alkalmas lovak megvizsgálása és összeírása tárgyában, a vármegyei állatorvosok által végzett vizsgálatról a kimutatás beérkezett. Ez eredmény nem kedvező, mert oly esekély volt az elővezetett lovak száma, hogy egy katonai lóvásár megtarthatása kétségesse volt.

Kese Lajos állatorvos a kolozsvári állatkiállítás megsejmléséről és szerzett tapasztalatairól jelentést terjesztett elő, melynek kapcsán dr. Székely György felszólalására a fogarasi ménesnek esetleg más helyen való fentartása javaslatot, mely a régi erdélyi anyag felhasználásával arabs jellegű legyen.

A baróthi felső népiskola gazdasági szakosztályának megvizsgálására kiküldött bizottság feladatának megfelelt s erről a jegyzőkönyvet beterjesztette.

A X. kerületi kir. kulturmérnöki hivatal előterjesztése a törvényhatóság területén eszközözendő vízlecsapolási előmunkálatok állásáról az érdekeltekkel közöltetett.

Hazai kodorszörű sertés-kanokból Száraz-Ajta község részére két darab beszeresztetett.

Az 1896. évi országos kiállításon elfoglalandó terület térkéje kifizetett. Felemlíti a közgazdasági előadó, hogy a fa-nagyiparvállalatok vonakodnak a vármegye csoportjában résztvenni kiállításukkal.

Béldi Tivadar, Petke Pál és Tompa Albert urak az apaállatok megvizsgálásából felmerült díjaikat az állatkiállításra jutalomdíjakul ajánlották fel, amit a bizottság köszönettel vett tudomásul s a jutalomdíjak a kiállítási program keretbe befoglaltattak.

Sipos Samu a gazdasági kiállítás rendezője a bejelentésekről referált, minek folytán a kiállítási tárgyak beküldésére f. évi október hó 22-ik napját állapította meg a bizottság végső határnapként. A rendező felhatalmaztatott, hogy szükséges helyiségek létesítése és berendezése iránt intézkodjék.

A további tárgysorozat rendjén: Kisküküllő vármegye átiratát, hogy az erdélyi heremag tőzsdei jegyzésben részesüljön, pártolón vett tudomásul a bizottság, a beérkezett jelentések alapján.

Ime most előttem volt. „Trinkens sie dummes Pacesel!” szölt felém fordulva a sváb mérnök s felém nyújtá a poharat. Szüleim azonban kiragadták kezemből a poharat s azt mondták, hogy jó lesz nekem a limonádé is. Hogyne, limonádé! Az betegeknek való, én pedig nem vagyok az. Igaz, itt a szív körül olyan szorulást érzek, de ez csak akkor van, mikor Kárász Berezt látom.

Kis idő múlva távoztam az asztaltól. Pezsgőre fáj a fogam s ezért odaléptem Golyó Laczihoz, a „Bogyai Híradó” szerkesztőjéhez:

„Laczi bácsi, fizessen egy üveg pezsgőt!”

„Nem tehetem kedves Gizuska, mert csak holnap folynak be az előfizetési pénzek.”

Ezt olyan őszinteséggel mondta, hogy egy perzig sem kételkedtem szavaiban, hanem siettem a becsipett Rupp Tónihoz s neki panaszkodtam el bajomat.

„Akár egy tuczatot is, eszem a zuzáját!” kiáltott ő s a következő perczben már ittam a kellemes, jóízű pezsgőt. Olyan jó kedvem támadt tőle, hogy Kárász Berezt csillagos égnék néztem. De csak olyan borus égnék, mert csak egy csillagot láttam rajta.

Már hajnalodni kezdett, mikor eltávoztunk a bálból. Egész sereg fiatalember kísért ki a kocsihoz s ki-ki meg is csókoltá kezemet. Valamelyik beszölt a kocsiába: „A viszontlátásra nagysád!” Ezen vitakoztam egész uton hazafelé anyámmal. Ő azt állította, hogy az a „nagysád” kifejezés neki szölt, én pedig biztosan tudom, hogy nekem. No, jól van, én örömet átgondolom neki, csak vigyen el nemsokára ismét bálba.

Oh, ott az ember elfelejti, hogy valamikor „ná-solt”, baba-ruhákat varrogatott és malaczkokat rajzolt. Mindent, mindent el lehet ott felejtetni, csak azt nem. aki észrevétlen szívünkbe lopódzott.

Ah, de már álmos vagyok! . . . Jó éjt!

Somogyvármegye átirata, a gazdasági helyzet javítása iránt pártolón vététt tudomásul és áttététt a törvényhatósághoz.

A m. kir. erdőhivatal átirata az erdei termékeknek az országos kiállításon való részvétel iránt: az egyes ajánlkozó ezégekhez felhívást intézett a bizottság, hogy olvállalt kötelezettségeiknek megfelelni sziveskodjenek.

A baróthi gazdasági iskola fentartására nézve Potsa József elnök kijelentette az intézet eddigi fennállásának és annak életében előfordult változatoknak történetét. Seethal Ferencz és dr. Székely György felszólalásaikban egy mintatelepnek felállítását ezéložzák s utóbbi téli gazdasági tanfolyam berendezését javasolja. Javaslatba hozza a bizottság, hogy egy évre a gazdasági szaktanító megtartassék s a vármegye közönsége megkerestessék a további lépések megtételére az iránt, hogy a finárva-szeretbázzal kapcsolatosan szerveztessék gazdasági szaktanítás, miután a baróthinak jellege a polgári első osztály beállításával már megszűnt, illetve megváltozott.

Tanügy.

F. évi október hó 5-én tartotta Márkosfalván a közdi-járási tanítótestület őszi közgyűlést.

A tagok meglehetősen szép számmal jelentek meg. Örömmel konstátáljuk, hogy a márkosfalvi közs. iskolások, ölen elnökével a szép és nemes dolgokban mindig előljáró Kelemen Győző ref. pap-pal, a gyűlésen mindvégig jelen volt.

Gyűlésünk új elnöke Kiss Jenő polg. isk. tanár tanulságos, kitűnő megnyitó beszédet olvasott fel, melyet a gyűlés, a maga egészében jegyzőkönyvébe iktatni határozott; a melyről csak azért nem referálok bővebben, mert leszok bátor azt is közelebbről bekülöndi.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, az elnöki jelentések következtek, melyek közül, mint egyik fontosabbat, csak azt említem meg, hogy az alsótörzsi tanítók a gyűlésről elmaradásukért, mivel azon indokai, hogy a községi előljáróság napidíj és fuvarról nem gondoskodott, elfogadható nem volt, 2 frt bírságban elmarasztaltattak, amit ők be is fizettek. A közigazgatási hatóság a központi választmány elnökségének előterjesztésére az altorzsi előljárósággal ezen bírságot az ottani tanítóknak visszatérítette.

Gyakorlati tanítást tartott Imreh Benedek márkosfalvi közs. tanító a rögtönzött 2-ik osztálynak a számtanból. A gyűlés a tanítást sikerültnek nyilvánítván, a tanítónak elismerését fejezte ki.

Benkő József dálnoki áll. isk. tanító egy esinos jelenetet rajzolt a kántortanítói életből. A sok humor és szatírával bővelkedő felolvasást a gyűlés mindvégig érdeklődéssel hallgatta s felolvasónak köszönetet mondott.

Az iskolai imádkoztatásról javaslatot terjeszt elő Szabó Lázár marionfalvi tanító. A gyűlés a javaslatot magáévá teszi s egyuttal meghatározza, hogy átteszi a közp. választmányhoz annak általános gyakorlatba vétele ezéljából a megyei tanítói-gyűlés elő leendő terjesztés végett.

Gyakorlati előadást tartott Kiss Károly polg. isk. tanár a számtanból. Laikus, öreg embertől hallám azon nyilatkozatot, hogy szívesen beállana a Kiss Károly tanítványának. En csak annyit mondok, hogy sok középiskolai tanár megtanulhatná Kiss Károlytól, hogy mikép kell tanítani ezt a sokak által rettegett, oly sok 4-est szülő tantárgyat. Igéretét birjuk, hogy minden gyűlésen juttat egy kis csomógot.

M. Székely János a háromszékmegyei tanító testület elnöke, a mi testületünk egyik kiváló tagja ismertette Dr. Szabó Mihálynak „Népoktatásügyi közönségi közigazgatás kézi könyve” és a „Tanítók (tanítónők) jogai és kötelezségei” című két könyvét. Ezen műveknek mint mondja, egy tanítónak asztaláról, egy iskolának könyvtárából sem volna szabad hiányozni. Minden az iskolára és tanítóra vonatkozó kérdésekben kimerítő utba-gazítás található e munkában. Sok utánjárástól megkímélheti ezek birtokában a tanító magát. Melegen ajánlja a testület minden egyes tagjának. A gyűlés előadónak köszönetet szavazott.

A tájékoztató bizottság elmésen, esinosan ösz-

szeállított jelentését olvasta fel, Makkai Dániel közdivásárhelyi énekező-tanító. Mint mindig, úgy most is gyűléseink egyik legérdekesebb pontja ez. Összegyűjtve találja itt az ember a nevezetesebb társadalmi és tanügyi eseményt, melyek egyik gyűléstől a másikig történtek. Megérdemlő, hogy más testületek is gyakorlatba vegyék.

Erdős Sándor felső-csernátóni tanítónak a népiskola 3-ik osztálya számára írt földrajzról olvasott fel bírálatot, az e végre kiküldött bizottság nevében Balázs Márton polg. iskolai tanár. Az alapos tudással, szakképzettséggel, rátermettséggel, tapintattal és kellő kímélettel írt kitűnő bírálatot a gyűlés megöljenezte: a bizottságnak s annak előadójának köszönetét nyilvánította.

A pénztárnak az új pénztáros kezéhez leendő átadására kiküldött, majd az iskolák megvizsgálására kinevezett bizottságok olvassák fel jelentéseiket.

Ez utóbbiból a falusi iskolák és tanítók állapotának ismeretése ezéljából szükségesnek tartom elmondani a következőket.

A márkosfalvi iskola községi 3 tanerővel, de csak két tanterem van. A növendékek egyik csoportja a mult év folyamán az egyik tanítói lakás szűk konyhájában szorongott. Term.-tani és term.-rajzi és szemléleti eszköz sem mi sincs. A besz. ért. gyakorlatokhoz szükséges szemléltető képek nincsenek meg. Rajztanításhoz minták nincsenek. Tornaszor semmi sincs. Tanítói, iskolai és népkönyvtár nincs. Az összes felszerelés három drb. fekete tábla, két számoló-gép és fali olvasótáblán kívül, pár darab térkép.

És ha még hozzá vesszük az iskolások elnöknek azt a jelentését, hogy két tanító öt hónap óta nem kap fizetést, mert nincs miből fizessenek, azt sem tudjuk, hogy sirjunk-e vagy bosszankodjunk ennek a szomorú képnak rajzolásakor.

Szegény márkosfalviak! Vigasztaljon az a tudat, hogy közös a baj. „Mi nektek fáj, nekünk is fáj!” Egyebütt sem támasztják disznólábbal, sem nem fonják kolbászból az iskolakertet.

Benkő József indítványt terjeszt elő, mely szerint kerestessenek meg a felsőbb tanügyi hatóságok aziránt, hogy a megyében kisegítői vándortanítói állomások szervezése által a beteg tanítók helyettesíthetők legyenek. Véleményezés végett az indítvány kiadott egy három tagu bizottságnak.

A hosszasan tartó gyűlés után közeledre mentünk a Kelemen Győző ref. pap isk. sz. elnök házához, hol a mi kedves papnénk bizonyította be, hogy gazdasszonykodás tekintetben nem fajult el még a székelővér.

Tösztlők is voltak annak rendje-módja szerint tanfolyagelőre, elnökre stb.

Kár, hogy a Károlyokból egy pár hiányzott. Kedves alakjai szoktak lenni ők a mi gyűléseinknek. No, de talán majd a kovácsok is kikapnak, hogy ne nyilazzák meg azokat a szegény párákat!

— r.

Irodalom.

— „Röptében a nagyvilág körül” című páratlanul népszerű vállalat a 14-ik füzet megjelenésével immár befejezéséhez közeledik. Igen természetesnek találjuk azt a nagy hódítását, melyet ez a fényképsorozat már az első füzet megjelenésével a közönség minden rétegében elért. Mert a „Röptében a nagyvilág körül” minden tekintetben oly tökéletes mű, melynél, úgy a bemutatott dolgok felette érdekes volta, mint a kivitel — mely a fényképészeti művészet valóságos remeke — még a legnagyobb kritikus elismerését is kell hogy kivívja. Innen van az, hogy a nagy világ legérdekesebb pontjainak hű másolatban való reprodukciója mind több és több — sok ezer — embert hódított meg már csupán a mi hazánk lakói közül is és a földkerekségén eddigéle nem kevesebb, mint tizenhat millió példányban forog közközen. A most megjelent tizennegyedik füzet tartalma még mintegy fölülmúl-ni látszik a többi. Valóban nem tudjuk, melyik pompás képen pihentessük meg szemünket: azon-e, mely a londoni „Szent Pál székesegyházat” mutatja a velencei „Márkus templom” gyönyörű renaissance épületén, az „Alexandriai kikötőn”, a „Boylerbeyi császári palotán”, a „Japáni, kióti százsarku templom”, a „Mexikói székesegyházon” vagy melyi-

ken a sok közül? Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 36 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre 16 füzetre 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral. Az egész műhöz díszes bekötési táblák készültek, melyek 1 frt-ért kaphatók ugyanezen kiadóhivatalban. A „Sólyomvadásznő” című jutalomképet mindazok, kik a 16. füzetét megrendelik, teljesen díjtalanul kapják. Köppay tanárnak a gyönyörű festménye az eredetitől meg nem különböztethető, hiszen van színnyomatban reprodukálva és minden szalonnak díszet képezheti. A képhez gyári áron megrendelhető keretek kaphatók, melyeket egyik elsőrangú hazai keretgyár állít elő.

— **Az 1848–49-iki Magyar Szabadságharcz története** című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 45-ik füzet, a melyben Graetz György V-ik Ferdinánd lemondását és az ezzel kapcsolatos eseményeket mondja el a nála megszokott eleven-séggel. A füzet egykorú képei ezek: Görgei Arthur levele Kossuth Lajoshoz a világozó fényverlettel előtt. Melléklet Graetz György Szabadságharcz történetéhez, br. Perényi Zsigmond vértanu vadász-kése. Rész a Világosnál összetört honvédszázalokból. Huszár pisztolyok tokkal. Az olmtüzi vár foglyai 1850-ben. Részlet a csornai útközből. Gr. Forgách Antal a muszkavezető. Asztalos Sándor őrnagy Aradváros hős védője, saját festménye után. A trónváltás híre a fővárosban. Részlet a komáromi csatából. A piskii csata vázlata.

— A Szalay-Baróthy nagy munkája „A Magyar Nemzet Története” gyorsan halad előre. Innár a 24. füzet jelent meg belőle, a melyben Szalay József II. Zsigmond koráról szól a világos szép előadással s azzal a mintaszerű alapos-sággal, mely a korán elhunyt történetíró minden munkáját jelképezte. Különösen kiemeljük a Velencei és Magyarországi közt folyó háború elbeszélését, mely valóban példaképe a jó történeti stílusnak. Ugyaníly értékes részlete a füzetnek az a néhány oldal, melyeken a szerző Husz János fellépését és máglyahalálát említi, s a melyeket egy szerfölött érdekes rajz illusztrál: Husz máglyára huzolása egy a prágai könyvtárban őrzött egykorú rajz reprodukciója. Nagyon szép Zsigmond király arcképe is, mely Dürer Albertnek a nürnbergi városbázán őrzött festményét reprodukálja, ugyanaz Zsigmond császárt mutatja be a sienai székesegyház mozaik képeinek hű másolata, mely magyar történeti munkában most jelent meg először, Zsigmond király pénzének, aláírásának, pecsétjének másolatai is emelik a füzet értékét. A kiadó ezúgy mint eddig minden füzetéhez, ehhez is csatolt külön műmellékletet, Pilót Károly híres képét, a „szent korona” elrablását reprodukálva. Így a Szalay-Baróthy-féle munka valóban méltó lesz arra, hogy minden magyar család könyvtárában helyet foglaljon, csak négy kötetre terjedvén, a kevésbbé tohetősök is könnyen meg fogják szerezhetni a millennium ez emlékművét, mely már a jövő évben teljes lesz. Egy füzet ára 30 kr. és megrendelhető a kiadónál Lampel R. Wodianer J. és fiai könyvkereskedésében, Budapest András-sy-ut 21.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Tompa Miklós alispán ur mult hétfőn Kézdivásárhelyt jött az építendő honvéd barokk tárgyában. A kézdivásárhelyi szemle megtartása után székhelyére visszautazott.

— **Időjárásunk.** Gyönyörű őszi napokkal kedveskedik nekünk az időjárás. Nappal oly melegek vannak, mint akár nyár közepén, de az éjszakák hidegek. Már egy néhányszor kisebb dör is volt, mi a növényzetet meglátszik. Ha a sárguló falevelek nem figyelmeztetnének, bizony nem jutna eszünkbe, hogy a téltől alig egy pár hét választ el.

— **Verekedés.** Nagy verekedést rögtönzött mult héten egy néhány részeg szolgaleány a vasúti pályaháznál. E napon nagy mennyiségű besorozott katonára vonult be szolgálatfételre, kisérve a rokonok s jó barátok által, kikben több volt a pálinka, mint a bánat. A részeg legények mindenki-be bekötöttek, ki utjukba akadt. A vasúti szolgálaton levő rendőr támogatva az állomásfőnök és személynöke

által mindent megtett, hogy a verekedő csoportot szétszassa, azonban a vitéz legények még a hivatalos személyeket is bántalmazták. A verekedés több rendben ismétlődött s csak akkor ért véget, midőn katonai és esendő-őrjárat s nagyobb számú rendőrség vonult ki. A tettesek letartóztatottak s hatóság elleni erőszak büntényeért átadtak a büntető igazságszolgáltatásnak. Érdekes a dologban, hogy a verekedés értelmi szerzője két asszony volt, kik biztatták a legényeket a verekedésre s maguk is részt vettek benne.

— **Tekintetes Szerkesztő Ur!** Beeszes lapjának idei 79-ik számában egy M. K. nevű egyén nyilatkozott meg, holmi Nimród bravúr dologában. — Megvallom, nevetnem kell, midőn azt látom, hogy némely ember feltűnési viselkedésében szenved s nincs nagyobb boldogsága annál, mintha nevét nyomtatásban lájja. Én ugyan nem irigylem tőle ezt az improduktív örömet. — Igaz, hogy az általa meg-támadott cikkben név nincs érintve. Tehát: magára nem veheti azt. Róla szó abban nem volt. — Én nem hiszem azt, hogy mult hó 24-én a cigányt ő lötte volna oldalba, akár mint igyekszik is ezt a világra szóló eseményt magának vindikálni és akár mint kérkedik is vele. Nem hiszem pedig azért, mert: ha igaz, hogy ő az, ki a kovácsot „egy árva fűrj-seréttel” megölte, ezen eselekményeért a törvény vele még nem számolt le tudomásunk szerint. Mert én úgy hiszem, hogy az ilyen eselekmény hivatalból üldözendő, s mint ilyen — még ha kárpótvala van is a puskával megsebesített ember — a törvény által megtorlandó, ha köztudomásra jön. Éppen ezért megengedjen a világ, ha a részben kételkedni merek, s a magát megnevezett ur vitői dologát ez okon nem hiszem el. Azt mondja az illető ur a cikkében, hogy ő vadászattal foglalkozik. Eddig úgy tudtuk, hogy foglalkozására nézve szatós. Nem hitük, hogy a vadászat Háromszék-megyében kenyérkereseti forrás! Egyebekben: ez a „kiváló, jeles (?) vadászokkal is megtörténhet” vadászóesetet az illető kes hatóság beeszes figyelmébe ajánljuk, mint hivatalból üldözendő ténny, nehogy esetleg később akárkiné is kedve kerekedjék akár vigyázatlanságból, akár szelességből, akár Bergengóziában, avagy Eldorádóban, hol akkora madarak ropkednek, mint egy kétemeletes ház, — oda löni, a hova nem kell. Mert igaz, hogy a törvény a véletlen esetet, — ha olyan forog fenn — tekintetbe veszi ugyan, de igazságos keze sújt, a hol szükséges s még az esetleges rövidlátás sem mentheti meg aztán a derűre-borura, fűrjre vagy elefántra lövöldöző Nimródot, a mi aztán meg is árthat a drága egészségének. Nem ezőlözünk ezzel senkire, csak példaképek. Nem említettük meg. Fentieknél fogva nevezett cikket tudomásul nem veszem. Tek. szerkesztő urnak alázatos szolgálja. — A.

— Mai számunk hirdetősi rovatában Heckscher József „Szerencse-értesítés”-ét közöljük Hamburgból. E bankház nagy hírnevet vívott ki magának az által, hogy egy ott helyt, mint a környéken titoktartás mellett nyereményeknek „azonnali” fizetését eszközölte, miért is e hirdetésre mindenkinek figyelmét felhívjuk.

CSARNOK.

Egy érdekes talány.

Egy arab főnök, ki a Meccából Damaskusba utazó karavánoknak volt a vállalkozója, végrendeletében 17 (tizenhét) tevét hagyott három gyermekének a következő feltétellel:

Hussén, a nagyobbik fiu fogja kapni a 17-nek fele részét.

Ali, a második fiu harmadát.

Ozmán, a legkisebb, mert még nem nagykoru, csak a kilencedrészét.

Apjuk halála után a fiuk azonnal hozzá látak az osztozkodáshoz, de sehoggy sem tudtak eldögni az oszttással, nem lévén a 17 osztható sem a 2-vel, sem a 3-al, sem a 9-el. Sok ideig toprónkodtek maguk közt, sok öreg arabs tanácsát feleltek, de mindhiában, senki sem tudott rajtuk segíteni. S már-már tottlegességre, erőszakra került a sor a három örökös közt. Ekkor érkezett Meccából a szent helyről jöve Damaskusba tevén egy dervis (szent-ember), ki előtt a három fiu megjelen-

vén kérték, hogy a 17 tevét apjuk hagyománya szerint a legigazságosabban köztük felosztaná. Erre a szent ember minden töltovázás s hosszabb gondolkodás nélkül így szólott hozzájuk: Ime itt van az én tevém, vezessétek ezt is az istállótokba a többi tevéhez, én nektek ajándékozom azt, hogy legyen 18 (tizennyolc) tevőtök, így könnyű lesz az osztozkodás mert Hussén fog kapni 18-nak felét, tehát kilencet; Ali kapja 18-nak harmadát, tehát hatot; Ozmán pedig 18-nak kilencedét tehát kettőt. A három testvér nem győzött eléggé hálálkodni a dervis ezen nagylelkűségén s valóban önzetlen áldozatkészségén, mire a szent ember így felelt nekik: Alláh nagy, ő majd csak kirendeli, hogy nekem is legyen egy tevém, melyen az utat tovább folytathassam, most vezesse ki mindhármatok az oszttalókul kapott tevét az istállóból. De milyen nagy volt az ők esodálkozása, mikor látták, hogy hármán éppen 17 (9+6+2=17) tevét kaptak s az istállóban viszsamaradt a 18-adik, a dervis tevője, melyre ő, elmondva egy imádságot, ismét felült s jó szerencsét kívánva a három testvérnek, a bánuló sokaság üdvörlésére közt odahagyta a várost.

Tessék most megoldani az aritmetika szabályai alapján ezt a problémát, melyet a franczia „Figaro” olvasói 10 nap alatt oldottak meg. Én pedig a „Székelyföld” olvasóinak egy egész hónapot ajánlok fel.

Bodola Lajos.

Foulard-selymet 30 krtól 3

frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint; sima, csikos, kockázott, mintázottakat damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben) és 2000 szin és mintázattal stb. postabőr és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulatával: Henneberg G. (es. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Főnyeremény
500,000 Márka.

Szerencse
értesítés!

A nyeremények a város által garantírozva.

Hamburg városa által garantírozott nagy pénz-lotto

nyereményeinek

részvételére mindenkit felhívunk, a melyen 10 millió 981,720 márka

nyereménynek okvetlen kell lenni.

Ezen igen előnyös pénz-lotto csak 112,000 sorsjegyet bocsát ki, melynek nyereményei a következők:

A legnagyobb nyeremény 500,000 márka.		
Jutalom 300,000 mrka	46 ny. á	5000 m.
1 nyerm. á 200,000 „	106 ny. á	3000 m.
1 nyerm. á 100,000 „	226 ny. á	2000 m.
2 nyerm. á 75,000 „	822 ny. á	1000 m.
1 nyerm. á 70,000 „	1325 ny. á	400 m.
1 nyerm. á 65,000 „	20 ny. á	300 m.
1 nyerm. á 60,000 „	132 ny. á	200. 150 m.
1 nyerm. á 55,000 „	38050 ny. á	155 m.
2 nyerm. á 50,000 „	7990 ny. á	134. 100. 98.
1 nyerm. á 40,000 „	7448 ny. á	69. 42. 20 m.
3 nyerm. á 20,000 „	összesen 56,200 nyere-	
21 nyerm. á 10,000 „	mény,	

melyeknek húzása 7 osztályzatban pár hónapok alatt meg fog történni.

Az I. oszt. főnyereménye 50,000 márka, mely a II. oszt. húzásán felemelkedik 55,000, a III. oszt. ban 60,000, az IV-ben 65,000, az V-ben 70,000; a VI-ban 75,000, a VII-ben 200,000 és a jutalom 300,000. Összesen 500,000 márkára.

Az I. oszt. nyereményhúzására, a mely hivatalosan fog megtörténni

egy egész sorsjegy	frt 3.50
„ fél	frt 1.75
„ 1/4	frt — 90

Minden egyes résztvevőnek a húzás megtörténte után azonnal megküldetik a hivatalos sorsolási értesítő.

Mint a VII. oszt. nyeremény felosztását mutató értesítés szintén díjmentesen küldetik meg.

A kifizetés és a nyeremény-pénzek elküldése direkt államtal és azonnal eszközöltetnek szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések postautalványon, vagy utánvétellel kérének.

A küszöbön álló I. oszt. húzásait illet minden megkereséssel azonnal, de legkésőbb

ez év október 31-ig

a legbizalmasabban forduljanak

Heckscher József,

bank-és váltóintézetéhez HAMBURG.

144. 1—18

Sz. 2585—1895.

tlkvi.

Hirdetmény.

A kovásznai királyi járásbíró-ság mint tlkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Háromszék-megyében bekebelezett Hilib köz-ségnek a hilibi és gelencei területen levő közhelyei arányosítás folytán szükségessé vált telekkönyv átala-kitási tervezet hitelesítésének meg-kezdésére határnapul **1895. évi november hó 4-ik napjának** d. e. 8 órája s következő napjaira tüze-tik ki.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hi-telesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyo-sabban adják elő, mert a hitelesített tervezetnek telekkönyvbe leendő be-vezetése után a téves bevezetésből eredhető kifogásaikat jóhiszemű har-madik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) mindazok, a kik a telekjegyző-könyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kíván-nak tenni, hogy a telekkönyvi ható-ság kiküldöttje előtt a kitűzött határ-napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányokat mutassák fel;

3) mindazok, a kik valamely in-gatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, hogy az átírára az 1886 évi XXIX t. cz. 15—18 és az 1889 évi XXXVIII t. cz. 5—7 és 9 §-ai értelmében szükséges adato-kat megszerezni igyekezzenek és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt előszóval ismerje el és a tulaj-

donjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen uton többé nem érvényesíthe-tik és a bélyog és illeték elengedés kedvezményétől esznek; és

4) azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatko-zó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyez-ve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérel-mezzék, illetve, hogy törlési enge-dély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen- esetben a bélyegmentesség kedvez-ményétől esznek.

A kir. járásbíró-ság, mint tlkvi hatóság.

Kovácsna, 1895. szept. 23-án.

Osia Béla,

kir. aljárásbíró.

139 2—3.

Sz. 2008 tkv.

1895.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szász Mihályné Greizing Anna végrehajtónak, Kövér Ferenczné Butyka Zsuzsa végrehajtást szénvedő elleni 300 frt tökökövetelés és járuló-kai iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék a ko-vásznai kir. járásbíró-ság területén le-vő Kovászna község határán fekvő a kovásznai 427 sz. tjkvben A + 870/2 és 871 hrsz. a. foglalt ingatlanra az árverést 415 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb meg-jelölt ingatlanok az 1895. évi októ-ber hó 24-ik napján délelőtt 9 óra-kor ezen tlkvi. hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát

készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-mított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-dött kezéhez letenni, avagy az 1881 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bá-natpénznek a bíróságnál előleges el-helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró-ság, mint telek-könyvi hatóságtól.

Kovácsna, 1895 évi július 14-én (143) 1—1.

Sera,

királyi járásbíró.

Sz. 5401—895.

tlkvi.

Hirdetmény.

A kézdiasárhelyi kir. törvény-szék mint tlkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Háromszék-megyében bekebelezett Albis községének Albis, Futásfalva, Dál-nok és Mátisfalva község határában levő ordó és legelő arányosítása kö-vetkeztében a község telekköny-vei az 1869 és 2579 sz. sza-bályrendelethez képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII és az 1891. évi XVI törvényezikkek a tényleges birtokos tulajdonjoga-nak bejegyzését rendelik, az 1892 évi XXIX. t. czikkben szabályozott el-járás a telekjegyzőkönyvi bejegyzé-sek helyesbítésével kapcsolatosan fo-ganatosítottatik.

E célból az átalakítási előmun-kálat hitelesítése és a helyszíni el-járás Maksa községben, 1895 évi November hó 11-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hi-telesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen

netaláni észrevétel eiket annál bizonyo-sabban adják elő, mert a régi tlkvi. végle-gos átalakítása után a téves átveze-tésből eredhető kifogásokat harma-dik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2) mindazok, a kik a telekjegyző-könyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kíván-nak tenni, hogy a telekkönyvi ható-ság kiküldöttje előtt a kitűzött határ-napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányokat mutassák fel;

3) mindazok, akik valamely in-gatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, hogy az átírára az 1886 évi XXIX t. cz. 15, 18 és az 1889 évi XXXVIII t. cz. 5, 7 és 9 §-ai értelmében szükséges adato-kat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt előszóval ismerje el és a tulaj-donjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen uton többé nem érvényesíthe-tik és a bélyog és illeték elengedés kedvezményétől is esznek;

4) azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatko-zó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyez-ve, ugyancsak az ily beje-gyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérel-mezzék, illetve, hogy törlési enge-dély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen- esetben a bélyegmentesség kedvez-ményétől esznek.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

K.-Vásárhely, 1895. szept. 30-án.

Gaal István,

kir. egy. bíró.

142 1—3.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyárt-mányainak elárúsítását megkezdette és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Ba-jorsör

elnevezéssel **hordókban és palaczkokban** hozza forgalomba.

 Kiváratra árjegyzék ingyen és bérmentve.

133 3—6.

Pályázat.

Az oroszfalvi államillag segélyezett községi iskolánál nyugdíjazás foly-tán üresedésbe jött tanítói állásra ezennel pályázat hirdettetik. A tanító javadalmazása 300 frt évi fizetés és szabad lakás. A szabályszerűen fel-szerelt pályázati kérések alattirt is-kola széki elnökhöz október hó 17-ig beküldendők.

Oroszfaluban, 1895. okt. 1.

CYÖRBÍRÓ CÉZA,

141 2—2.

isk. sz. elnök.

Turóczi Béláné

BINDER TERÉZ

divatárúsnő Kézdí-Vásárhelyt.

Ajánl minden idényre alkalmas kész női kalapokat és elvállal kalap átalakításokat és fejdíszeket.

Megrendelések gyorsan és jutányosan eszkozöltetnek.

Kész kalapok Turóczi László könyv-kereskedésében kaphatók s ugyanitt vállaltat-nak el megrendelések.

Mélyen tisztelt hölgyközönség pártfogá-sát tisztelettel kéri a fennirt.

(132) 2—3.

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZEK.

„Hankó“ megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bá-t-ran nevezhető magyar Karlsbadnak. Ennek használá-tára mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántal-mak biztosan gyógyulnak.

„Horgász“ összetétele ugyanaz, mint a világhírű Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bebizonyult gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomor-bajoknál. A „Horgász“ viz mint **kitűnő borviz** borral is igen jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb mulat-ság után is kellemetlen érzése, fájfájása nincs az embernek.

Kizárólagos főraktár:

IFJ. JANCÓS MÓZES

nyomdatatványdonosnál

Kézdí-Vásárhelyt.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdí-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált **ruganyos szalon-butorok** minden minőségben. Teljes gárniturák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól fel-jebb, ezenkívül mindenféle **divány ottománok** fara-gott tömören hajlitott **faszékek**, és **függőnytartók, tük-rök, toilett-asztalok**, **lőszőr** és tengerifü **matraczok**, **gyermekkoscsik és sodronyágbetétek** galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 forint.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épü-let földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére alólirt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

(111) 14—20.)

